

beeld

Huisvesting atelier PRO, Den Haag

1978 een schildersatelier wordt atelier Pro

In 1978 vestigde het Haagse architectenbureau PRO zich aan de Kerkhoflaan, om de Haagse Statenlaan achter zich te laten. Medeoprichter Hans van Beek kocht het woonhuis dat eveneens op het terrein stond, collega Henk van der Leeden het tuinhuis. Vanaf ingebruikname kent het bureau een geschiedenis van uitbreiden en zijn het complex en de tuin steeds meer tot één geheel geworden. Het bureau heet vanaf dan atelier PRO.

Vanaf 1901 kende het terrein in de loop der jaren een aantal uitbreidingen, maar sinds de inhuizing van atelier PRO in 1978 kwam deze ontwikkeling in een stroomversnelling. De eerste ingreep van het architectenbureau was een interne lichtstraat tussen het bureau en de bestaande tuinpoort aan de Kerkhoflaan, zodat een nieuwe entree, vergaderruimte, garderobe, toilet en wachtruimte konden worden toegevoegd. De oorspronkelijke atelierruimte kreeg een entresol en rondom een oude, inmiddels overleden, iep werd een lichte hof gemaakt.

De jaren '80 www.atelierpro.nl / den haag / 1992 / kantoor

In het beperkte economische klimaat van de vroege jaren tachtig kende atelier PRO toch groei. In 1985 werd een lichte serre aangebouwd. In 1986 werd een uitbreiding van de administratie en een maquettekelder onder het schildersatelier toegevoegd om de tuin zo min mogelijk aan te tasten. Daarna, in 1988 werd er een half verdiept, rond paviljoen in de tuin uitgegraven en met de serre verbonden om het uitzicht vanuit het woonhuis en het tuinhuis niet te verstoren. Ondanks de vele uitbreidingen werd er nabesloten een dependance te openen; vijf werkplekken bij directeur uitvoering Cees Nieuwenkamp thuis. Na een jaar verhuisde de groep naar de begane grond van een pand in de Riouwstraat.

In 1989 was op de Kerkhoflaan extra archief- en opslagruimte gewenst. De mogelijkheden om het bureau bovengronds uit te breiden waren, zonder inbreuk op de tuin te doen, onmogelijk geworden en de hoogte ingaan was ook geen optie. Onder de houten aanbouw uit 1923 werd daarom een nieuwe kelder gegraven.

De jaren '90

In 1990 ging de ondergrondse uitbreiding door aan de hand van een tweede vergaderruimte onder de ruimte uit 1978. Omdat de oorspronkelijke aanbouw van Roosenburg iets weg had van een schip, werden de ruimtes met terugwerkende kracht genoemd naar onderdelen van een schip.

Ontwerpteam
projectarchitect
Hans van Beek,
mmv Dorte Kristensen, Leon Thier,
Hans Kalkhoven

projectleider
Leo Nederlof, Ernst Verheij

Projectteam
bouwkundig aannemer
Bouw- en aannemersbedrijf
Schouten

ATELIER PRO

Ondertussen werd ook de Riouwstraat te klein na het winnen van de prijsvraag voor de Haagse Hogeschool (1990). Er werd een dependance in de Bankastraat betrokken En werden er plannen gemaakt voor een uitbreiding onder de boventuin. In 1992 werd een ruimte van 415m2 onder de tuin van het woonhuis in gebruik genomen.

Na deze grote ingreep leken de mogelijkheden om uit te breiden op eigen terrein uitgeput. Na het gereedkomen van de HHS en het vervallen van het bouwbureau was toch weer ruimte nodig. Juist kwam in die periode, in 1995, een pand in de Bankastraat te koop, precies op een plaats waar een verbinding met de Kerkhoflaan kon worden gemaakt. De panden werden verbonden door een droogloop.

Vanaf 2000 tot nu

Toen in 2002 een monumentale kastanjeboom omwaaide in de tuin tussen de twee panden, ontstond ruimte om één extra ruimte aan te bouwen. Uitbreiding is inmiddels veranderd in secuur onderhoud van het bijzondere pand. Niet alleen het kantoorgebouw is nog steeds bijzonder, ook de tuin rondom de gebouwen is een belangrijk onderdeel van het complex op de Kerkhoflaan.

Verbouwing Kerkhoflaan in de media

A+C, maart 2007, p38-47

Leven #16, jaargang 4, herfst 2012, p126-129